

Kritériá hodnotenia historických vozidiel ZZHV SR

*Ing. Juraj Porázik
Prezident ZZHV SR*

Kritériá hodnotenia historických vozidiel

Historické vozidlá (oldtimery aj youngtimery) si vyžadujú osobitnú starostlivosť a pozornosť, pretože každé historické vozidlo je samo osebe výnimočné. Združenie zberateľov historických vozidiel Slovenskej republiky je národným orgánom medzinárodnej organizácie F.I.V.A., ktorá združuje nadšencov historických vozidiel z celého sveta. F.I.V.A. definovala základné pravidlá pre zachovanie a ochranu historického dedičstva v podobe Turínskej Charty a stanovila základné podmienky pre ich evidenciu v Technickom kódexe F.I.V.A.

ZZHV SR aplikovalo oba základné dokumenty na podmienky Slovenskej republiky a v súčinnosti s príslušnými štátnymi orgánmi vytvorilo legislatívny rámec pre uchovávanie a prevádzkovanie historických vozidiel na Slovensku. ZZHV SR vybudovalo systém hodnotenia historických vozidiel a ich evidenciu.

Týmto materiálom stanovujeme základné podmienky pre zatriedovanie a posudzovanie historických vozidiel. Verím, že významne pomôžeme všetkým nadšencom, majiteľom a technikom v zorientovaní sa pri ich údržbe, renováciách a hodnotení.

Prajem vám príjemné čítanie.

Váš

Juraj Porázik

Staráme sa o technické pamiatky

ZZHV SR a jeho úloha pri zachovávaní kultúrneho dedičstva	4
Kto tvorí ZZHV SR	4
Vysvetlenie pojmu historické vozidlo	5
Zaradenie historického vozidla podľa F.I.V.A.	6
TRIEDA podľa dátumu výroby	6
TYP a definícia typu	6
SKUPINA podľa zachovalosti vozidla	6
Hodnotenie stavu historického vozidla	7
HODNOTENIE 1	7
HODNOTENIE 2	7
HODNOTENIE 3	7
HODNOTENIE 4	7
HODNOTENIE 5	8
HODNOTENIE medzistupeň	8
Kontrolné body	9
Hodnotenie exteriéru vozidla	10
Karoséria	11
Podlaha	12
Lakovanie	13
St'ahovacia strecha	14
Dekoratívne prvky	15
Osvetlenie	16
Hodnotenie interiéru vozidla	17
Prístrojová doska	18
Sedadlá	19
Obloženie interiéru	20
Strop	21
Batožinový priestor	22
Hodnotenie techniky vozidiel	23
Motor a príslušenstvo	24
Predná náprava	25
Zadná náprava	26
Kolesá	27
ZZHV SR kontakt	28

Táto príručka je informatívny dokument ZZHV SR pre účely hodnotenia historických vozidiel pri vykonávaní historicko-technickej kontroly vozidla komisármi ZZHV SR.

Závazná príručka je zverejnená na stránke zzhv.sk.

Pri spracovaní tejto príručky boli použité materiály ZZHV SR, jeho členov a spoločnosti DEKRA.

Združenie zberateľov historických vozidiel Slovenskej republiky a jeho úloha pri zachovávaní kultúrneho dedičstva

Historické vozidlá sú nielen spomienkou na našu minulosť, ale aj hodnotnou technickou pamiatkou. Zveľaďovanie ich hodnoty opravami a správnu renováciou je našou výsadou.

Kto tvorí ZZHV SR

Združenie zberateľov historických vozidiel Slovenskej republiky je dobrovoľné občianske združenie, do ktorého „chcú“ patriť a patria všetci milovníci historických vozidiel, motoriek a ďalšej motorovej histórie vrátane tej vojenskej. Združenie je prestížny klub s výnimočným postavením, ktorý vyjadruje spolupatričnosť k histórii týkajúcej sa motorových vozidiel všetkého druhu a je súčasťou celosvetovej organizácie milovníkov technickej histórie – F.I.V.A.

Čo robí ZZHV SR a prečo byť jeho súčasťou:

- Národný orgán medzinárodnej organizácie F.I.V.A.
 - Zachovanie starých áut/motoriek a ďalšej techniky na dnešných cestách.
- Byť súčasťou združenia znamená silu pri obhajobe/príprave legislatívneho rámca, ktorý nám zabezpečí a zachová prevádzku našich automobilov na dnešných cestách.

- Príprava legislatívy a implementácia do nariadení a zákonov.
- Ste členom komunity, kde máte možnosť získať informácie, stanoviská, radu ohľadne historických automobilov atď.
- Zabezpečenie historicko-technických kontrol a ich vykonanie.
 - Bez kontroly nie je evidencia vozidiel a povolená prevádzka.
 - HTK po celom Slovensku podľa jednotlivých regiónov.
 - Vykonanie HTK školenými pracovníkmi.
 - Naše kontroly, naši vyškolení komisári, naše rozhodnutia bez väčšieho zásahu štátu.
 - ZZHV SR rozhoduje podľa pravidiel F.I.V.A., aké vozidlo je technická pamiatka.
- Ceny za HTK.
 - Ak ste členom tejto prestížnej organizácie, tak máte aj cenové výhody pri testovaní vozidiel, ak nie ste členom, nemáte finančné výhody.
 - Ak nie ste členom, nemáte možnosť pri opakovanej HTK využiť možnosť databázy ZZHV SR.
- Volíte si zástupcov ZZHV SR.
 - Máte možnosť vybrať si svojho zástupcu, ktorý vás bude reprezentovať pri hlavnej úlohe, a to zachovať historické vozidlá na dnešných cestách.
 - Máte niekoho, kto rokuje so štátom za zachovanie poplatkov či už za STK, prihlásenie alebo poplatkov za diaľnice.
 - Máte niekoho, kto za vás sleduje dianie okolo historických vozidiel a veci súvisiace s týmto koníčkom.
- Ste členom, váš klub má možnosť získať podporu pri organizovaní a propagácii vašej akcie/zrazu.

Vysvetlenie pojmu historické vozidlo

Základné pravidlá pre pochopenie pojmu historického vozidla definoval Technický kódex F.I.V.A. a prevzal ich aj náš Zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke.

1. Historické vozidlo je vozidlo, ktoré má najmenej 30 rokov. Mladšie historické vozidlo (ďalej MHV) je vozidlo, ktoré má 20 až 29 rokov. (Naopak to neplatí – nie každé vozidlo, ktoré má 20 rokov, je automaticky historické !!!)

Vek vozidla vieme zistiť z jeho identifikačného dokladu, napr. z pôvodného technického preukazu, z osvedčenia o evidencii vozidla alebo analogického zahraničného dokladu. V roku 2025 bude táto jedna (**ale nie jediná**) podmienka splnená, ak v dokladoch vozidla bude rok výroby alebo dátum prvej evidencie, alebo dátum dokončenia vozidla pri **podstatných zmenách** vozidla maximálne z roku 1995, resp. 2005 pre MHV. Podľa dátumu výroby je historické vozidlo zaradené do **Triedy A až G**. (Triedy pozri v časti Trieda podľa dátumu výroby.)

2. Je uchovávané a udržiavané v historicky správnom stave. (Pozri časť Hodnotenie stavu HV.)

a) Uchovávané v historicky správnom stave znamená, že počas jeho histórie až po dnešnú dobu ho jeho vlastníci uchovávajú v takom stave, v akom sa od jeho vyrobenia, skladovania a predaja, počas jeho následného užívania v **tzv. období**, t.j. počas 15 rokov mimo vojnového obdobia alebo 20 rokov v období, ktoré bolo zasiahnuté vojnou, skutočne nachádzalo.

– Toto je možné preukázať z dobových podkladov, tlač, noviny, odborné časopisy, prospekty a pod., alebo z fotografií z rodinných či novinárskych archívov. Výsledok kvalitného uchovávania (suchá garáž či častá jazda v snehu posypanom soľou ?) sa potom prejavuje v klasifikácii vozidla podľa tzv. **Typu** v rozmedzí **Typu A až E** (od štandardu až po výnimku) a podľa skupiny zachovania vozidla v tzv. **Skupinách 1 až 4** (od originálu až po prestavbu).

Originálne vozidlo je v dnešnej dobe veľmi zriedkavé, príkladom môže byť vozidlo, ktoré je z výrobnéj linky priamo uchované v zbierkach značkového múzea automobilky.

Autentické vozidlo je používané, ale nebolo zreštaurované, má znaky patiny s prípustnou výmenou sviečok, žiaroviek, pneumatík, akumulátora a pod., aj s malými opravami laku a čalúnenia. Ďalšími skupinami 3 a 4 sú už vozidlá reštaurované a čiastočne prestavané. Takéto vozidlá nachádzame v niektorých technických múzeách.

b) Udržiavané v historicky správnom stave znamená, že vlastníci/vlastníci sa o vozidlo starali s náležitou starostlivosťou, ktorú im predpisuje **návod na obsluhu a údržbu vozidla**, a spotrebné súčiastky a diely vymieňali podľa platného manuálu, katalógu náhradných dielov sami, resp. v autorizovanej dielni, pričom používali výrobcom predpísané originálne diely. Prioritnou snahou F.I.V.A. je ochrana a zachovanie vozidiel v stave, v akom predstavovali obraz svojej doby, čiže pre nás už 30-ročnú a staršiu technickú históriu. **Nositeľom identity je rám, podvozok alebo samonosná karoséria so zachovanými výrobnými číslami.**

Nie vždy je však možné zachovať vozidlá v originálnom alebo autentickom stave, preto boli zavedené kategórie: výnimka, kópia, replika a prestavba, slúžiace na vytvorenie a zdokumentovanie už zaniknutých typov a modelov vozidiel a ich priblíženie verejnosti. Takéto vozidlá však po rekonštrukcii, prestavbe a výmene viac než troch podstatných častí vozidla, s výnimkou karosérie, už nemajú z pohľadu princípov F.I.V.A. tú pravú historickú hodnotu.

3. Vozidlo nie je určené pre každodenné používanie (Nie je používané ako prostriedok dennej dopravy.)

Táto podmienka, pokiaľ je dôsledne uplatňovaná, zabezpečuje že vozidlo aj po období bežného používania podľa predchádzajúceho bodu 2 (po **Období** od prvého prihlásenia do doby 15 až 20 rokov) má znaky zachovaného a udržiavaného vozidla a má predpoklady technickej spôsobilosti podľa legislatívy platnej v **Období**. Zakonzervovanie takéhoto vozidla a absolvovanie úspešnej historicko-technickej kontroly po tridsiatich rokoch s podmienkou nie každodenného jazdenia uchováva takéto vozidlo aj pre ďalšie obdobie.

4. Vozidlo je súčasťou nášho technického a historického dedičstva. (Pojem „nášho“ sa vzťahuje na krajinu, kontinent, svet – nie na súkromné osoby...)

Viacerí „budúci veteránisti“ sa snažia získať štatút historického vozidla len na základe prvej vety definície. Prax, ktorú aplikujú HT komisie aj v susedných štátoch, ukazuje, že je zhoda na vozidlách, ktoré dostávajú štatút historického vozidla automaticky na základe veku (samozrejme, že ich technický stav je podrobovaný pravidelnej kontrole) a ostatné, mladšie ročníky sú podrobené HT kontrole s prihliadnutím aj na iné aspekty historického a kultúrneho dedičstva, ktoré sú zmienené v Kódexe F.I.V.A. V podmienkach SR sa uvažuje, že podmienka veku pre priznanie automatického štatútu HV, pri zachovaní dobrého historického a technického stavu, by sa ustálila v rozpätí 50 až 60 rokov (napr. do roku výroby 1970). Do druhej skupiny spadajúce vozidlá po roku výroby 1970 by museli spĺňať aj ostatné pomocné **kritéria, ktoré vyžaduje F.I.V.A. do zápisu v poznámke karty F.I.V.A., napr.**

- zdokumentovanú históriu od výroby, zakúpenie prvým majiteľom, prvé uvedenie do prevádzky až po zmeny v registrácii vozidla
- zdokumentovanú históriu vlastníkov, technických kontrol
- zdokumentované procesy renovácie, príp. podstatné opravy a úpravy, pôvodná sprievodná a dobová dokumentácia
- účasť na významných podujatiach
- počet vyrobených/počet zachovaných kusov, príp. atypickosť resp. výnimočnosť modelu
- dobové fotografie vozidla (vrátane médií/sociálnych sietí)

Takúto dokumentáciu, ktorá umožní posúdiť, či je vozidlo možné považovať za technické a historické dedičstvo, je nutné doložiť u mladších vozidiel už v súčasnosti, spolu so žiadosťou o HTK.

Niekoľko poznámok k prístupu pri vyhľadávaní a získavaní vozidla do vlastníctva za účelom jeho budúceho užívania ako historického vozidla.

Je niekoľko zásadných prekážok, pre ktoré vozidlo nevyhoví pri HTK, a to také, ktoré sa netýkajú veku vozidla ani jeho technického stavu, lebo tam je verdikt jednoznačne zdôvodniteľný. Samostatnou kapitolou je identifikačné číslo rámu alebo karosérie. Bez tejto **jasnej a preukázateľnej identity** by som s úmyslom nadobudnutia skončil! Veľa rozporov medzi vlastníkom a komisiou HTK spočíva v rozdielnom výklade pojmov, ako sú **patina, povrchová hrdza, hĺbková hrdza, špina, znečistenie**, ktoré môžu diskvalifikovať vozidlo len dočasne, a neznamenajú, že vozidlo sa nedá v určitej dobe zrenovovať a uviesť do čistého a pekného vzhľadu. Samostatný komentár k týmto pojmom pod názvom **Patina** je zverejnený na našej internetovej stránke a v ďalších statiach uvádzame konkrétne ukážky, ako by to malo či nemalo byť, pokiaľ vozidlo má byť kultúrne a historické dedičstvo! Tento materiál vznikol ako snaha pomôcť záujmom o budúce vlastníctvo a užívanie vozidla s hrdým názvom historické, aby dôkladne a so znalosťou vecí, resp. s pomocou skúsených kolegov pristupovali k takému vážnemu majetko-právnemu úkonu, akým je vlastníctvo historického vozidla.

Zaradenie historického vozidla podľa F.I.V.A.

TRIEDA podľa dátumu výroby

- trieda A – (Ancestor) – vozidlá vyrobené do 31.12.1904
- trieda B – (Veteran) – vyrobené od 1.1.1905 do 31.12.1918
- trieda C – (Vintage) – vyrobené od 1.1.1919 do 31.12.1930
- trieda D – (Post Vintage) – od 1.1.1931 do 31.12.1945
- trieda E – (Post War) – vyrobené od 1.1.1946 do 31.12.1960
- trieda F – (Historic) – vyrobené od 1.1.1961 do 31.12.1970
- trieda G – (Past) – vyrobené od 1.1.1971 spĺňajúce limit F.I.V.A.

TYP a definícia typu

typ A – STANDARD (štandardné)

Vozidlo so štandardnou špecifikáciou tak, ako bolo dodané VÝROBCOM. Môžu byť povolené úpravy na prianie, malé kozmetické zmeny zodpovedajúce OBDOBÍU a použitie typického príslušenstva, ktoré bolo v danom OBDOBÍ na trhu.

typ B – PERIOD MODIFIED (dobovo upravené)

Vozidlo upravené v OBDOBÍ na špecifické účely, typické vo svojej podstate a tým historicky cenné. Výrobca takéhoto vozidla je označovaný ako „zhotoviteľ“ (napr. hasičské, pohrebné a pod.).

typ C – REPRODUCTION AND REPLICAS (kópie a repliky)

REPRODUKCIA (kópia) je zhotovená mimo OBDOBIA a kopíruje určitý konkrétny model s použitím dielov podľa OBDOBIA. Výrobca je REPRODUCER (kopista), vozidlo musí byť označené tak, aby bolo jasné, že ide o KÓPIU. Označenie vozidla sa skladá z mien kopistu a modelu vozidla.

REPLIKA spĺňa rovnaké podmienky, ale líši sa tým, že je zhotovená pôvodným VÝROBCOM vozidla.

Rokom výroby vozidiel kategórie KÓPIA a REPLIKA je dátum ich zhotovenia.

typ D – MODIFIED OUT OF PERIOD (upravené mimo obdobia)

Vozidlo s preverenou identitou, ktoré bolo upravené do svojej pôvodnej podoby mimo OBDOBIA spôsobom typickým v OBDOBÍ a za použitia súčastí podľa špecifikácie obvyklej v OBDOBÍ.

typ E – EXCEPTION (výnimka)

Vozidlo s preverenou identitou, ktoré bolo upravené do svojej pôvodnej podoby mimo OBDOBIA za použitia súčastí alebo technológií v danom OBDOBÍ nedostupných. Vozidlo musí mať i v tomto prípade pôvodný rám/šasi alebo platformu a karosériu podľa špecifikácie OBDOBIA pre daný model. Môžu byť použité maximálne dve podskupiny odlišné od pôvodnej špecifikácie, ako sú: motor, prevodovka, riadenie, kolesá, predné odpruženie a zadné odpruženie.

Úpravy môžu byť vykonané aj v súčasnej dobe a na rok výroby vozidla nemajú vplyv.

SKUPINA podľa zachovalosti vozidla

skupina 1 – ORIGINAL (originálne vozidlá)

Vozidlá v stave, ako boli pôvodne vyrobené, bez zmeny alebo len s malým zhoršením stavu. Musia byť kompletne originálne vrátane interiéru a exteriéru. Výnimkou sú iba pneumatiky, zapalovacie sviečky, akumulátor a iné spotrebovateľné a krátkodobu užívatel'né diely.

skupina 2 – AUTHENTIC (autentické – vierohodné vozidlá)

Vozidlá používané, ale zatiaľ nerenovované, podľa originálnej špecifikácie, s priebežnou históriou, v originálnom, aj keď zhoršenom stave. Opatrebované diely môžu byť vymenené za nové, zodpovedajúce dobovej dokumentácii. V duchu OBDOBIA môže byť tiež obnovený lak a čalúnenie.

skupina 3 – RESTORED (reštaurované vozidlá)

Vozidlá so známou identitou, celkovo alebo čiastočne demontované, reparované a znovu zmontované. Ak už nie sú k dispozícii pôvodné diely alebo materiál, sú povolené len malé odchýlky od výrobných špecifikácií. Ak sú k dispozícii originálne diely, musia byť použité, ale môžu byť nahradené inými dielmi s rovnakými vlastnosťami. Interiér a externý finiš musia byť čo najbližšie dobovej dokumentácii.

skupina 4 – REBUILD (prestavané vozidlá)

Vozidlá zostavené z dielov jedného alebo viacerých vozidiel rovnakého typu a modelu, zmontované do jedného celku tak, aby vzniknuté vozidlo bolo čo najbližšie originálnej dokumentácii výrobcu. V rámci prestavby môžu byť vyrobené nové diely alebo diely nezodpovedajúce OBDOBIU (napr. karoséria, blok motora, hlava valcov alebo iné, ktoré nenesú znaky identity). Interiér a exteriér musia byť čo najbližšie k špecifikácii OBDOBIA.

Hodnotenie stavu historického vozidla

Hodnotenie historických vozidiel (HV) sa vykonáva v súlade s predpismi F.I.V.A. a internými predpismi ZZHV SR. Hodnotenie vyjadruje všeobecný historicko-technický stav vozidla a klasifikuje sa stupňami 1 až 5.

HODNOTENIE 1

a) Výborný originálny a pôvodný stav a vzhľad vozidla, ktoré nie je renovované, nie je na ňom viditeľné žiadne opotrebovanie a poškodenie a má nízky počet najazdených kilometrov (míľ). Môže to byť napríklad vozidlo po prvom majiteľovi, ktorý málo jazdil, vozidlo bolo pravidelne kontrolované a ošetrované.

b) Výborný stav vozidla, ktoré je bez odchýlok zrenovované do podoby, v akej ho vyrábal a dodával na trh pôvodný výrobca a pri renovácii boli použité len originálne náhradné diely a pôvodné materiály ako v období výroby a prevádzky vozidla. Dovoľené sú len odchýlky vyplývajúce z legislatívy konkrétneho štátu, kde bolo vozidlo registrované a prevádzkované, napr. osvetlenie, zrkadlá, výbava a pod.

HODNOTENIE 2

a) Veľmi dobrý originálny stav a vzhľad vozidla, ktoré zatiaľ nebolo renovované, je na ňom viditeľné len malé opotrebenie (napr. patina a matný lak, znížený lesk, znížená farebnosť textílií a kože) a nie je na ňom viditeľné žiadne poškodenie. Vozidlo môže mať vymenené diely spotrebného charakteru (pneumatiky, akumulátor, žiarovky a pod.) a zjavne bolo málo používané a bolo dobre udržiavané. Vymenené diely musia zodpovedať originálu, nové pneumatiky sa musia tvarovo a vzhľadovo čo najviac približovať k originálnym.

b) Veľmi dobrý stav vozidla, ktoré je verne a odborne zrenovované do podoby, v akej ho vyrábal a dodával na trh pôvodný výrobca. Vozidlo môže mať reštaurované, resp. zhotovené nové časti exteriéru (napr. lakovanie, chrómovanie), môže mať tiež reštaurované, resp. zhotovené nové časti interiéru (napr. čalúnenie) a pri renovácii môže mať vymenené diely spotrebného charakteru (pneumatiky,

akumulátor, sviečky, žiarovky a pod.). Na vozidle môžu byť len minimálne známky opotrebenia, ktoré sú však poznateľné až pri podrobnejšej prehliadke.

Pokiaľ vozidlo absolvovalo zvláštnu technickú kontrolu v STK (ďalej len TK zvláštna), môžu byť akceptované na ňom zistené drobné chyby typu **A Ľahké**, napr. projekčný systém – odrazová plocha paraboly, drobný únik prevádzkových kvapalín, avšak bez odkvapkávania na vozovku a pod.

HODNOTENIE 3

Dobrá stav a vzhľad vozidla, na ktorom je už viditeľné častejšie používanie, je však udržiavané, plne prevádzkyschopné a bez technických nedostatkov. Na vozidle sa môžu vyskytovať drobné optické chyby laku a povrchovo upravených súčiastok (napr. chrómovaných súčiastok alebo súčiastok zo zinkozliatiny) a môže mať drobné poškodenia povrchu a opotrebovanie oterom (hrany, kľučky, pánty) a opotrebovanie tlakom (sedačky).

Vozidlo môže byť po dávnejšej, resp. po čiastkovej renovácii alebo oprave, pri ktorej mohli byť použité aj neoriginálne, ale plne kompatibilné náhrady a kópie. Na vozidle nesmú byť viditeľné znaky poškodenia ani zásahy vykonané pri opravách.

Pokiaľ vozidlo absolvovalo TK zvláštnu v STK, môžu byť akceptované na ňom zistené drobné chyby typu **A Ľahké** (ako pri hodnotení 2) a tiež aj chyby typu **B Vážne** (napr. umiestnenie svetelného zdroja), ktoré však vyplývajú z pôvodnej konštrukcie vozidla a z jeho historickej originality.

HODNOTENIE 4

Akceptovateľný stav a vzhľad vozidla, ktoré je síce kompletne a prevádzkyschopné, avšak s výraznejšími stopami opotrebovania. Na vozidle sa môže vyskytovať lokálne povrchová korózia alebo potreba budúcej opravy, resp. potreba výmeny niektorých dielov. Na vozidle môžu byť namontované neoriginálne, ale kompatibilné náhrady a kópie.

Takéto vozidlo môže niesť riziko skrytých a nespozorovateľných chýb a časom si zrejme vyžiada opravu alebo renováciu. (napr. klepanie motora, výdute na blatníkoch, preliačené sedačky, unavené pružiny a pod.)

Do tejto skupiny sú zaradené aj vozidlá síce kompletne a prevádzkyschopné, ktoré sú však znehodnotené neodbornými opravami a úpravami, nekvalitným dielenským spracovaním alebo neodborným reštaurovaním, resp. renováciou.

Pokiaľ vozidlo absolvovalo TK zvláštnu v STK, môžu byť akceptované na ňom zistené podobné chyby ako pri hodnotení 3.

HODNOTENIE 5

Nevyhovujúci stav vozidla, ktorý je charakterizovaný veľkým opotrebovaním a poškodením, na vozidle je hĺbková korózia, viditeľné sú napr. následky neodborných opráv a úprav alebo je v nepojazdnom stave. Vozidlo však zatiaľ nie je určené ako zdroj náhradných dielov a je možné zrenovovať ho a uviesť do požadovaného stavu.

Toto hodnotenie prislúcha vozidlu aj v prípade, že nebolo možné s istotou vykonať jeho identifikáciu a zistiť jeho pôvod.

Hodnotenie 5 dostane vozidlo aj vtedy, ak nebol dodržaný určený termín pre splnenie pripomienok z HTK alebo ak sa pri doplňujúcej kontrole po vykonaní HTK zistí, že stanovené pripomienky neboli splnené.

Nevyhovujúco je vozidlo hodnotené aj vtedy, ak absolvovalo TK zvláštnu v STK, pri ktorej boli na ňom zistené chyby typu **C Nebezpečné**. Vozidlá so známou identitou, celkovo alebo čiastočne demontované, reparované a znovu zmontované. Ak už nie sú k dispozícii pôvodné diely alebo materiál, sú povolené len malé odchýlky od výrobných špecifikácií. Ak sú k dispozícii originálne diely, musia byť použité, ale môžu byť nahradené inými dielmi s rovnakými vlastnosťami. Interiér a externý finiš musia byť čo najbližšie dobovej dokumentácii.

HODNOTENIE medzistupeň

Vzhľadom na to, že kontrolované vozidlo nemusí úplne presne spĺňať kritériá len jedného stupňa hodnotenia, môže byť stanovený aj medzistupeň (napr. 1 – 2, 2 – 3, 3 – 4).

Poznámky

1: V praxi sa stáva, že pri TK zvláštny v STK je zistená chyba typu **C Nebezpečné** v oblasti identifikácie vozidla s tým, že VIN nie je vyznačený na vozidle, ktorému bolo pridelené. Takéto vozidlo potom STK vyhodnotí ako Nespôsobilé.

Z hľadiska historickej korektnosti je potrebné pri HTK vozidlo, na ktorom nie je vyznačený VIN na ráme alebo na podvozku považovať za spôsobilé v prípadoch, keď výrobca vozidla preukázateľne VIN na rám/podvozok vozidla nikdy neaplikoval. Ide napr. o niektoré automobily, malé motocykle JAWA, motocykle ČZ, a pod.

2: Vzhľadom na skutočnosť, že pri TK zvláštny v STK nie je vždy dôsledne uplatňovaná zásada posudzovania vozidla podľa predpisov platných v dobe jeho schválenia, rozhodujúce je konečné stanovisko riaditeľa príslušnej sekcie HTK.

V každom prípade však vždy musí byť akceptovaná hodnota brzdnych síl dokladovaná protokolom zo skúšky brzd v STK. Povolený účinok brzdnych síl vyjadrený Zbrzdením (Z) v percentách sa odvíja od veku vozidla a od toho, či je vozidlo vybavené brzdami na všetkých kolesách alebo je vybavené systémom ABS.

Aby bolo možné vozidlo komplexne a individuálne posúdiť, je dôležité mať o ňom čo najviac informácií. Pre hodnotenie je užitočné, ak sú k dispozícii:

- registračné dokumenty (historické a aktuálne),
- údaje/dokumenty/fotografie k vykonaným renováciám,

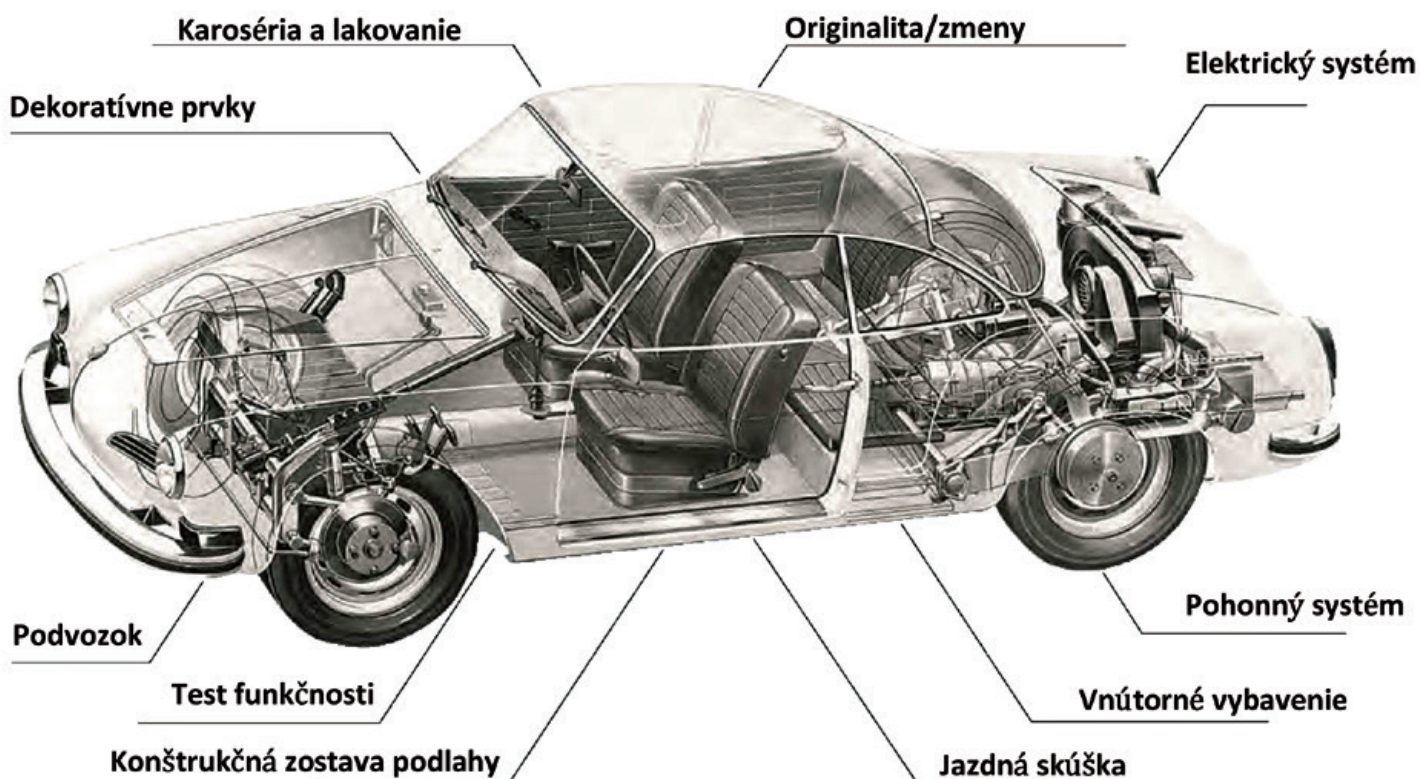
- doklady o údržbe,
- doklady o originalite (dodací list, karta výrobcu),
- doklad o histórii vozidla,
- príslušenstvo a varianty výbavy (napr. pevná strecha).

Kontrolné body

V závislosti od typu vozidla sa na určenie celkového stavu hodnotí až do 26 jednotlivých konštrukčných zostáv. Ich počet sa môže líšiť v závislosti od tvaru karosérie a typu vozidla.

Na nasledujúcom obrázku sú znázornené všetky kontrolované skupiny, ktoré sú podrobnejšie vysvetlené na nasledujúcich stranách tejto brožúry. Patria sem rôzne kategórie stavu so schémou známok od 1 do 5. Okrem toho sú všetky známky zobrazené v sériách obrázkov.

Podľa tejto schémy sa posudzujú aj konštrukčné zostavy, ktoré nie sú zobrazené, ako napríklad zasklenie. Výsledná známka vozidla je výsledkom rôznych pomerov jednotlivých známok.

Hodnotenie exteriéru

Karoséria

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybné, veľmi dobré rozmery medzier (prípadne odchýlka v rámci výrobných noriem), rovné povrchy, bez viditeľnej zvýšenej hrúbky vrstvy laku.

Známka 2:

Dobrý stav

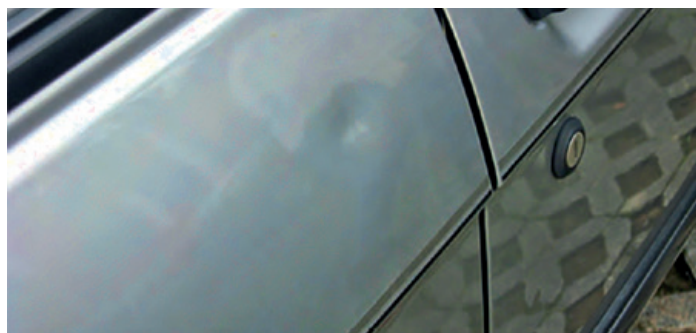
Ojedinelé stopy používania, bez korózie, rovnomerné medzery.

Známka 3:

Použitý stav

Príležitostná korózia hrán, ojedinelé drobné preliačiny a známky opotrebovania.

Známka 4:

Použitý stav

Rozsiahlejšia korózia, niekoľko menších prehrdzavených miest, pluzgiere na laku súvisiace s koróziou, preliačené časti karosérie, zvyšky po nehode.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Výrazné prehrdzavenie, poškodenie pri nehode, neodborné opravy.

Podlaha

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybný stav, bez známk opravy alebo deformácie.

Známka 2:

Dobrý stav

Nepatrné známky používania, málo známk opotrebovania, odborné opravené bez rozpoznateľných opravných zvarov.

Známka 3:

Použitý stav

Drobná korózia, rozsiahle nánosy nečistôt, rozpoznateľné odborné opravy.

Známka 4:

Použitý stav

Nadpriemerné známky používania a korózie až po drobné miesta prehrdzavenia.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Výrazné prehrdzavenie, neodborne opravené, neúplné.

Lakovanie

Známka 1:

Bezchybný stav

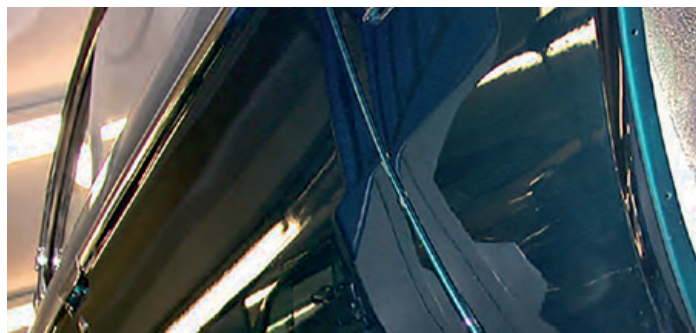
Bezchybné, bez viditeľného zvýšenia hrúbky vrstvy laku.

Známka 2:

Dobrý stav

Povrch je nanajvýš mierne nerovný, ale s dobrým leskom. Ojedinelé menšie poškodenia. Pre netrénované oko nemusia byť chyby na prvý pohľad rozpoznateľné. Minimálny výskyt zvyškov prachu.

Známka 3:

Použitý stav

Drobné škrabance a poškodenia od kamienkov, ktoré nemajú vplyv na celkový vzhľad, miestami matné plochy, aj v súvislosti s výrazne zvýšenou hrúbkou vrstvy laku.

Známka 4:

Použitý stav

Výrazné pokrčenie, opravy, tuhosť, zmena farby a vyblednutie, obmedzenia tvaru.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Rozpoznateľný základný náter, pod ním hrdza, čiastočne chýbajúci, matný alebo poškrábaný náter.

Sťahovacia strecha

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybný, veľmi dobrý tvar (príp. v rozsahu výrobných normy), hladký chod, tesne priliehajúca.

Známka 2:

Dobrý stav

Nízka miera pokrčenia, žiadne zmeny farby alebo vyblednutie, dobrý tvar.

Známka 3:

Použitý stav

Málo stôp používania, drobné zmeny farby a záhyby.

Známka 4:

Použitý stav

Výrazné pokrčenie, opravy, tuhosť, zmena farby a vyblednutie, obmedzenia tvaru.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Praskliny a poškodenia, obmedzená funkčnosť, chýbajúce časti.

Dekoratívne prvky

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybné, profesionálne nainštalované.

Známka 2:

Dobrý stav

Len nepatrné škrabance, dobrý lesk, žiadna korózia ani preliačiny.

Známka 3:

Použitý stav

Ojedinelé drobné preliačeniny, škrabance, drobné napučanie, len mierne matný povrch.

Známka 4:

Použitý stav

Chrómová vrstva viditeľne napučaná, ploché matné plochy, deformácie.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Zreteľne zvetrané, korózia, bez lesku, deformované.

Osvetlenie

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybné.

Známka 2:

Dobrý stav

Drobné známky veku, drobné škrabance na rozptylovom skle.

Známka 3:

Použitý stav

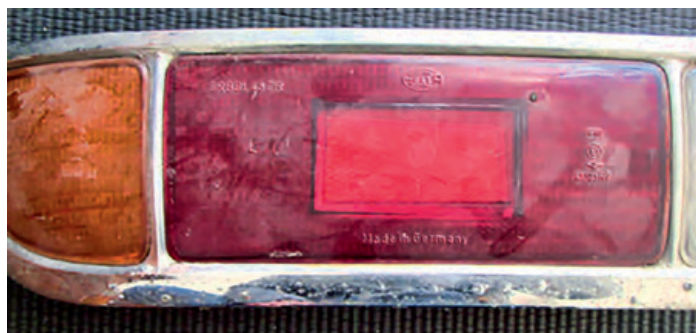
Známky starnutia, matné, známky opotrebovania.

Známka 4:

Použitý stav

S hrbolčekmi, prasknutý, matný reflektor, mierne deformovaný rám.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Poškodené rozptylové sklo, zjavne deformovaný rám, skorodovaný reflektor, pomôže len výmena.

Hodnotenie interiéru

Prístrojová doska

Známka 1:

Bezchybný stav

Žiadne známky používania, závady, chýbajúce časti.

Známka 2:

Dobrý stav

Iba nepatrné stopy používania, odborné namontované, dobré priliehanie, bez prasklín.

Známka 3:

Použitý stav

Niekoľko stôp bežného používania/starnutia, drobné škrabance/vyblednutie.

Známka 4:

Použitý stav

Prasknutý kryt s farebnými zmenami, viditeľné škrabance na laku/dreve, mierna korózia, zlé priliehanie.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Výrazné poškodenia, praskliny/preliačneniny, diery/výrezy, chýbajúce časti, viditeľná korózia na ozdobných a plechových častiach.

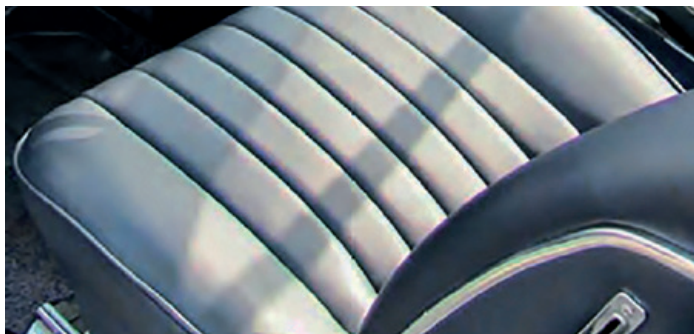

Sedadlá

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybné.

Známka 2:

Dobrý stav

Drobné známky opotrebovania/pokrčenia spôsobené používaním.

Známka 3:

Použitý stav

Stopy používania a starnutia, drobné poškodenia alebo praskliny, chrómové časti s drobnými stopami, bez funkčných nedostatkov.

Známka 4:

Použitý stav

Lámavá koža, praskliny na celom povrchu, zreteľné zmeny farby, čalúnenie s viditeľným opotrebovaním, poškodené chrómové časti a ovládacie prvky.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Poťah zjavne poškodený, čalúnenie opotrebované, chrómové kovania zjavne skorodované.

Obloženie interiéru

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybné.

Známka 2:

Dobrý stav

S menšími známkami opotrebovania, odborne namontované.

Známka 3:

Použitý stav

Škrabance, obklad čiastočne zvlhnený, ozdobné lišty s drobnými poškodeniami z používania.

Známka 4:

Použitý stav

Obklad s opotrebovaním a zmenou farby, nerovnomerné čalúnenie, poškodené ozdobné lišty, dodatočné upevňovacie skrutky.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Chýbajúce časti, praskliny, plesne, vyduté, poškodené, zmatnená farba.

Strop

Známka 1:

Bezchybný stav

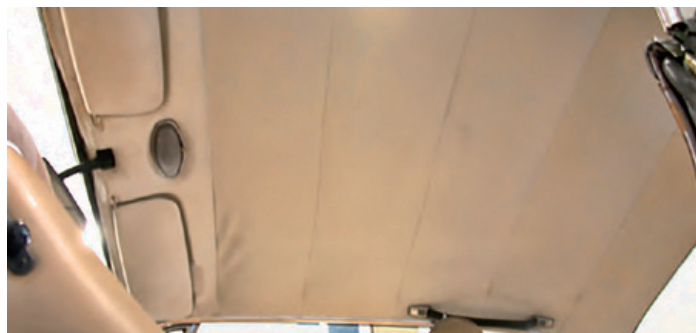
Bezchybný.

Známka 2:

Dobrý stav

Drobné známky opotrebovania, ojedinelé drobné pokrčenie a zmena farby.

Známka 3:

Použitý stav

Drobné zmeny farby/znečistenie, stopy po starnutí a používaní (voľný stropný obklad).

Známka 4:

Použitý stav

Silné zafarbenie/znečistenie, odlupovanie, poškodenie, jasné známky veku a používania, praskliny, malé diery.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Väčšie diery a praskliny, rozsiahle zmeny farby, silné znečistenie.

Batožinový priestor

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybný a úplný.

Známka 2:

Dobrý stav

Menšie známky používania, ale kompletný.

Známka 3:

Použitý stav

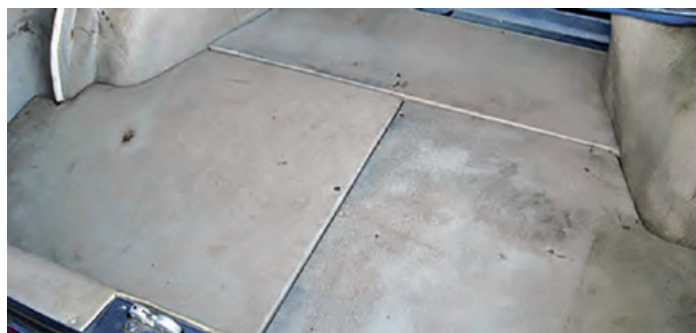
Málo známkok používania, len drobné poškodenia alebo zmeny farby.

Známka 4:

Použitý stav

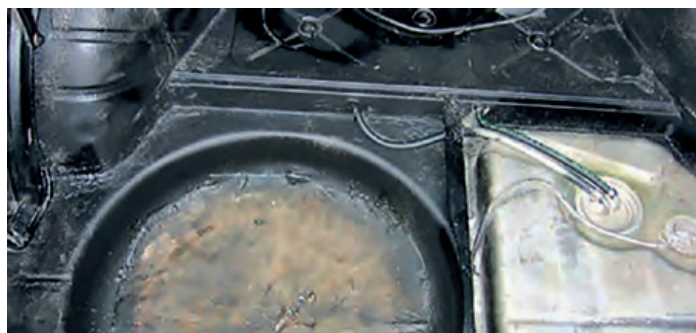
Zmatnenie farby, poškodenie, škvrny od plesní, povrchová korózia, chýbajúce časti.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Niekoľko chýbajúcich dielov, zlé, neodborné opravy.

Hodnotenie techniky

Motor a príslušenstvo

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybný, bez známok používania.

Známka 2:

Dobrý stav

Drobné známky používania, žiadna farba sa nelúpe, len drobné opotrebenie a takmer žiadne poškodenie, káble/hadice odborne uložené, žiadne netesnosti.

Známka 3:

Použitý stav

Nízka miera korózie, malé netesnosti alebo odlupovanie farby, malé prieniky oleja, žiadny výrazný hluk, vyšší počet najazdených kilometrov bez dokladu o oprave.

Známka 4:

Použitý stav

Netesnosti, usadeniny, korózia, prasknuté hadice, zvýšená hlučnosť chodu.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Jasne rozpoznateľné opotrebenie, chýbajúce časti, nevhodné na použitie.

Predná náprava

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybná.

Známka 2:

Dobrý stav

Mierne známky používania a znečistenia, ktoré sa dajú ľahko odstrániť.

Známka 3:

Použitý stav

Je rozpoznateľné drobné opotrebovanie a známky používania.

Známka 4:

Použitý stav

Korózia, prasknuté ochranné manžety nápravy, viditeľná vôľa.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Zhrdzavené vinuté pružiny, chýbajúce časti, zadretý brzdový systém, nadmerné opotrebovanie, nevhodné na používanie.

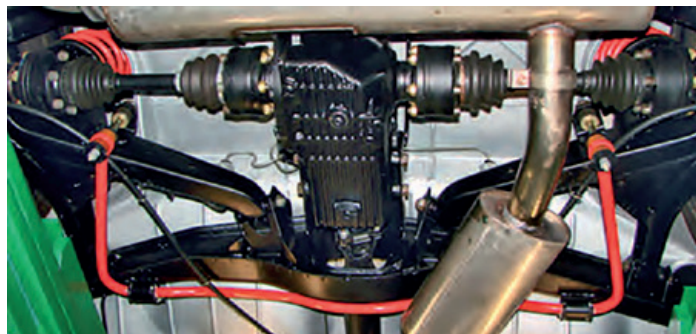

Zadná náprava

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybná.

Známka 2:

Dobrý stav

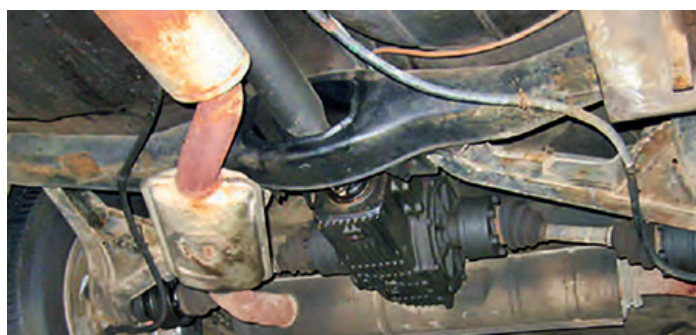
Mierne známky používania, znečistenie, ktoré sa dá ľahko odstrániť.

Známka 3:

Použitý stav

Je rozpoznateľné drobné opotrebovanie a známky používania.

Známka 4:

Použitý stav

Korózia, prasknuté ochranné manžety nápravy, viditeľná vôľa.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Zhrdzavené vinuté pružiny, chýbajúce časti, zadretý brzdový systém, nadmerné opotrebovanie, nevhodné na používanie.

Kolesá

Známka 1:

Bezchybný stav

Bezchybné, bez viditeľných chýb aj po intenzívnej kontrole: žiadne stopy od vyvažovacích závaží, žiadna korózia ani poškodenie povrchu.

Známka 2:

Dobrý stav

Nepatrné známky opotrebovania, niekoľko drobných chýb laku, drobné znečistenie, bez korózie, bez stôp po starých vyvažovacích závažiach.

Známka 3:

Použitý stav

Drobné škrabance a odreniny, drobné stopy korózie, niekoľko stôp po starých vyvažovacích závažiach.

Známka 4:

Použitý stav

Poškodený lak, napučanie/korózia, nutná rozsiahla obnova, poškodená obruba.

Známka 5:

Stav, ktorý si vyžaduje obnovu

Rozsiahla korózia alebo deformácia, odlamovanie materiálu, použitie v cestnej premávke nie je povolené.

Združenie zberateľov historických
vozidiel Slovenskej republiky
Šancová 1/B
811 05 Bratislava
sekretar.zzhv@gmail.com
www.zzhv.sk

Právo na zmeny vyhradené.
Október 2025